

C/2024/6022

23.10.2024

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa badań naukowych
[COM(2024) 26 final – 2024/0012 (NLE)]
(C/2024/6022)

Sprawozdawca: **Stefano PALMIERI**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 29.5.2024
Podstawa prawna	Artykuł 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji
Data przyjęcia przez sekcję	26.6.2024
Data przyjęcia na sesji plenarnej	10.7.2024
Sesja plenarna nr	589
Wynik głosowania (za/przeciw/wstrzymało się)	210/0/3

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) z zadowoleniem przyjmuje wniosek dotyczący zalecenia Rady w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa w dziedzinie umiędzynarodowienia badań naukowych i innowacji technologicznych i zgadza się, że niezbędne jest podnoszenie świadomości państw członkowskich na ten temat oraz ściślejsze koordynowanie ich działań.

1.2. EKES uważa, że podstawowym elementem badań naukowych jest otwartość i rozpowszechnianie wiedzy zarówno na szczeblu krajowym, jak i międzynarodowym. Choć jest świadomy podatności sektora badań naukowych i innowacji na ewentualne wrogie wpływy podmiotów państwowych i niepaństwowych w obszarze niektórych działań na rzecz współpracy międzynarodowej w tym zakresie, to sądzi, że wskazane jest zapewnienie właściwej równowagi między wymogiem bezpieczeństwa a potrzebą utrzymania otwartości tego sektora na arenie międzynarodowej.

1.3. Komitet sądzi, że działania na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji nie powinny być nigdy sprzeczne z uznaniem pełnej autonomii i wolności badań naukowych. Jego zdaniem zasadnicze znaczenie ma potwierdzenie zasady „wolności w odpowiedzialności” podmiotów zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami, dzięki skutecznej, efektywnej i przejrzystej samorządności podmiotów w tym sektorze.

1.4. Komitet życzy sobie, by osiągnięto pełną autonomię badań naukowych i innowacji w jednolitych i spójnych ramach odniesienia we wszystkich państwach członkowskich UE.

1.5. EKES uważa, że konieczne jest wertykalne i horyzontalne zarządzanie wielopoziomowe, które zagwarantuje staranną ocenę ryzyka i wskazanie skutecznych środków zaradczych w różnych obszarach badań, innowacji, kształcenia i szkolnictwa wyższego. Ma zatem nadzieję, że Europejskie Centrum Eksperckie w dziedzinie Bezpieczeństwa Badań Naukowych będzie nie tylko czuwać nad koordynacją z innymi krajowymi strukturami wsparcia, lecz również prowadzić zasadniczą działalność jako platforma gromadząca i udostępniająca dokumentację dotyczącą należytej staranności, oceny ryzyka i możliwych niepokojących sytuacji z pełnym poszanowaniem wzajemnej przejrzystości między podmiotami w sektorze badań naukowych i innowacji. Centrum będzie musiało ponadto organizować kursy szkoleniowe i doszkalające w dziedzinie bezpieczeństwa badań naukowych.

1.6. Chociaż EKES oczekiwał, że w zaleceniu znajdą się bardziej szczegółowe wskazówki wspomagające działalność podmiotów prowadzących badania naukowe i innowacje, dotyczące: i) należytej staranności; ii) profilowania ryzyka; iii) opracowania protokołów ustaleń z partnerskimi organizacjami międzynarodowymi w dziedzinie badań naukowych i innowacji, to jest zdania, że temu brakowi można zaradzić na późniejszym etapie w ramach przyszłej działalności Europejskiego Centrum Eksperckiego w dziedzinie Bezpieczeństwa Badań Naukowych.

1.7. Zdaniem EKES-u dążenie do zagwarantowania współpracy międzynarodowej na rzecz bezpiecznych badań naukowych i innowacji nie powinno nigdy prowadzić do dyskryminujących praktyk wobec podmiotów zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami lub ich nękania ani też stać w sprzeczności z prawami pracowniczymi i ochroną warunków pracy osób zatrudnionych w unijnym sektorze badań naukowych i innowacji.

1.8. EKES uważa również, że wskazane są odpowiednie kursy dla podmiotów działających w tym sektorze w zakresie metod odpowiedzialnego umiędzynaradawiania badań naukowych oraz świadomej oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji.

1.9. Komitet wyraża gotowość do organizowania wraz z Europejskim Centrum Eksperckim w dziedzinie Bezpieczeństwa Badań Naukowych spotkań tematycznych z podmiotami sektora badań naukowych i innowacji, organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i partnerami społecznymi w odpowiednich kategoriach.

1.10. EKES sądzi, że zapewnienie większego bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji będzie wymagać: i) ochrony własności intelektualnej innowacji mogących gwarantować bezpieczeństwo narodowe, finansowanych z inwestycji w badania naukowe i innowacje; ii) objęcia przedsiębiorstw podlegających połączeniom i przejęciom w dziesięciu sektorach krytycznych i w sektorze produktów podwójnego zastosowania monitorowaniem bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

2. Uwagi ogólne

2.1. EKES uważa, że ze względu na niedawne zmiany geopolityczne możliwe zagrożenia hybrydowe ze strony podmiotów państwowych i niepaństwowych wymagały potwierdzenia otwartej **autonomii strategicznej UE** nie tylko w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, ale również w innych obszarach, takich jak gospodarka (finanse, przemysł, handel), energia, badania naukowe i innowacje technologiczne, technologie informacyjno-komunikacyjne, sieci itp. W tym kontekście zdaniem EKES-u zwiększenie bezpieczeństwa w zakresie umiędzynaradawiania badań naukowych i innowacji ma absolutnie kluczowe znaczenie dla **zapewnienia rzeczywistego funkcjonowania globalnego ekosystemu odporności UE** ⁽¹⁾.

2.2. EKES zgadza się, że **specyfika badań naukowych i innowacji, oparta na otwartości i swobodnym rozpowszechnianiu wiedzy** – w tym poprzez jej umiędzynaradawianie – **jest czynnikiem sukcesu zapewniającym ich samoistny rozwój**, lecz zarazem dostrzega ich swoistą słabość, gdyż może to narażać ten sektor na wrogie ingerencje i niewłaściwe wykorzystanie. Z tego względu uważa, że wprowadzone środki **powinny zapewniać właściwą równowagę między wymogami bezpieczeństwa a potrzebą utrzymania międzynarodowej otwartości badań naukowych i innowacji**.

2.3. EKES sądzi, że środki mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji nie mogą nigdy podważać **zasady autonomii i wolności badań naukowych**, i zgadza się z zawartym we wniosku stwierdzeniem, że „odpowiedzialność za międzynarodową współpracę w dziedzinie badań naukowych i innowacji spoczywa [...] na instytucjach szkolnictwa wyższego i innych organizacjach prowadzących badania naukowe”. Dlatego też jego zdaniem należy zawsze potwierdzać zasadę „**wolności w odpowiedzialności**” podmiotów działających w obszarze badań naukowych i innowacji przez skuteczną, efektywną i przejrzystą samorządność podmiotów w tym sektorze.

2.4. EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycję zwiększenia bezpieczeństwa w zakresie umiędzynaradawiania badań naukowych i innowacji przez **lepszą koordynację działań realizowanych przez poszczególne państwa członkowskie**. Sądzi, że zalecenie Rady jest odpowiednim narzędziem, by rozpocząć rzeczywiste uświadamianie tego problemu wszystkim państwom członkowskim i zarazem zagwarantować skuteczną koordynację realizowanych działań. Ma nadzieję, że w dwuletnim sprawozdaniu z 2027 r. możliwe będzie dokonanie oceny stosowności opracowania **prawnie wiążącej inicjatywy – dyrektywy lub rozporządzenia** – która będzie w stanie zapewnić jednolite, skuteczne i spójne podejście w UE.

2.4.1. Aby zapewnić rzeczywiste usprawnienie badań naukowych i innowacji, wszystkie państwa członkowskie, bez wyjątku, powinny zagwarantować taki sam poziom bezpieczeństwa w celu uniknięcia niebezpiecznego efektu domina, gdy niektóre państwa członkowskie nie będą miały wystarczającej świadomości zagrożeń i nie wdłużą tych samych norm bezpieczeństwa.

2.5. EKES uważa, że należy zapewnić **wertykalne** (unijne, krajowe, regionalne) i **horyzontalne** (krajowe struktury wsparcia w zakresie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji, instytucje szkolnictwa wyższego, publiczne i prywatne instytuty badawcze, krajowe organy finansujące, związki zawodowe, krajowe agencje bezpieczeństwa itp.) **wielopoziomowe zarządzanie**, które może zagwarantować staranną ocenę ryzyka i określenie skutecznych środków zaradczych w różnych obszarach **badania naukowych, innowacji, kształcenia i szkolnictwa wyższego**. W tym kontekście ma nadzieję, że **Europejskie Centrum Eksperckie w dziedzinie Bezpieczeństwa Badań Naukowych** zagwarantuje koordynację wertykalnego wielopoziomowego zarządzania, zapewniając spójność działań realizowanych przez państwa członkowskie dzięki jednolitemu i spójnemu podejściu oraz ustanawiając jasne zasady i obowiązki w obrębie społeczności zajmującej się badaniami naukowymi i innowacjami.

⁽¹⁾ Hybrid Threats: A Comprehensive Resilience Ecosystem.

2.5.1. EKES zastanawia się, czy przy pełnym poszanowaniu autonomii podmiotów wdrażających badania naukowe i innowacje, w celu zapewnienia jednolitego kompleksowego podejścia do bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji, Rada nie powinna udzielać państwom członkowskim bardziej precyzyjnych zaleceń (**wytycznych, a nie wskazówek dotyczących zasad**) zarówno w odniesieniu do zadań i funkcji **Europejskiego Centrum Eksperckiego w dziedzinie Bezpieczeństwa Badań Naukowych i krajowych struktur wsparcia**, jak i kryteriów sporządzania **krajowych planów działania**, tak aby funkcjonowały one w tych samych ramach odniesienia.

2.5.2. Komitet oczekiwałby zawarcia w zaleceniu bardziej szczegółowych **wskazówek**:

2.5.2.1. w celu wspierania działań w zakresie należytej staranności i związanego z nimi profilowania ryzyka:

- a) organizacji uczestniczącej w badaniach naukowych i innowacjach z siedzibą w UE,
- b) międzynarodowej organizacji partnerskiej,
- c) kraju, z którego pochodzi partner międzynarodowy,
- d) czterech obszarów technologii krytycznych w zakresie badań naukowych i innowacji objętych współpracą międzynarodową (obecnie: **zaawansowane półprzewodniki, sztuczna inteligencja, technologie kwantowe i biotechnologie**) oraz produktów podwójnego zastosowania.

2.5.2.2. **w celu opracowania protokołów ustaleń z międzynarodowymi organizacjami partnerskimi w dziedzinie badań naukowych i innowacji** z myślą o ochronie wolności akademickiej, wzajemności i porozumień w sprawie zarządzania aktywami intelektualnymi oraz nielegalnego transferu wiedzy i technologii.

2.5.3. EKES uważa, że o ile prawdą jest, iż krajowe podmioty publiczne lub prywatne działające w obszarze badań naukowych i innowacji będą miały pełną autonomię w podejmowaniu decyzji w sprawie oceny ryzyka, to jednak decyzje te muszą być wdrażane w spójnych i jednolitych w UE ramach odniesienia, które można opracować jedynie na szczeblu unijnym.

2.5.4. Zdaniem EKES-u pierwszoplanową rolę będą odgrywać **działania w zakresie należytej staranności i profilowania ryzyka**, prowadzone w każdym państwie członkowskim przez podmioty działające w obszarze badań naukowych i innowacji z zachowaniem pełnej autonomii i przejrzystości w celu wyeliminowania ryzyka niewłaściwego wykorzystania umiędzynaradawiania badań naukowych i innowacji. Z tego względu ubolewa, że w zaleceniu Rady nie opracowano konkretnych narzędzi (kwestionariuszy, list kontrolnych itp.) czy też propozycji najlepszych praktyk mających na celu wspieranie podmiotów działających w obszarze badań naukowych i innowacji w zakresie należytej staranności i oceny ryzyka (?).

2.6. Zdaniem EKES-u uzasadniony cel, którym jest zagwarantowanie współpracy międzynarodowej na rzecz bezpiecznych badań naukowych i innowacji, nie powinien nigdy prowadzić do dyskryminujących praktyk wobec podmiotów działających w obszarze badań naukowych i innowacji lub do ich nękania. Z tego względu uważa, że dążenie do zwiększenia bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji nie powinno nigdy kolidować z **prawami pracowniczymi i ochroną warunków pracy osób zatrudnionych** w sektorze badań naukowych i innowacji w UE. Sądzi również, że należy przewidzieć odpowiednie kursy dla podmiotów działających w tym sektorze w zakresie metod **odpowiedzialnego umiędzynaradawiania badań naukowych** i świadomej **oceny zagrożeń dla bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji**.

2.7. Komitet ostrzega przed wykorzystywaniem wszelkich narzędzi zwiększających bezpieczeństwo badań naukowych i innowacji do wdrażania protekcyjnych praktyk w zakresie produktów i usług w UE.

2.8. EKES zgadza się, że ocena skutków wniosku jest w tej chwili całkowicie bezużyteczna, ponieważ należy przetestować wniosek pod kątem działań następczych przygotowanych przez państwa członkowskie (w planach krajowych i przez krajowe ośrodki wsparcia na rzecz bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji) oraz przez podmioty działające w obszarze badań naukowych i innowacji. Dlatego też sądzi, że dla monitorowania i – następnie – oceny usprawnienia działań na rzecz bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji przydatne będą sporządzane co dwa lata sprawozdania dotyczące globalnego podejścia do badań naukowych i innowacji.

3. Problemy i kwestie krytyczne

3.1. Zdaniem EKES-u rzeczywista zdolność na szczeblu UE do oceny konkretnych i możliwych do zidentyfikowania zagrożeń dla umiędzynaradawiania badań naukowych i innowacji ma zasadnicze znaczenie dla podjęcia działań mających na celu ograniczenie ryzyka.

3.2. W tym szczególnym kontekście profilowanie ryzyka jest kluczowym działaniem mającym na celu ograniczenie zagrożeń dla badań naukowych i innowacji, w związku z czym EKES uważa, że potrzebne są dalsze wyjaśnienia dotyczące różnych czynników ryzyka. Zdaniem EKES-u w ramach tego działania instytucje szkolnictwa wyższego i placówki badawcze będą musiały **należycie uwzględnić zagrożenia związane ze współpracą międzynarodową w zakresie badań naukowych i innowacji**:

- a) potencjalnie zagrażające rzeczywistemu funkcjonowaniu globalnego ekosystemu odporności UE i jej państw członkowskich,
- b) związane ze wzmocnieniem zagranicznych arsenałów wojskowych lub osłabieniem zdolności wojskowych UE,

(?) Np. ARMA, UKRI Research Innovation, UKRI Research England, Due Diligence Questionnaire.

- c) związane z proliferacją broni masowego rażenia,
- d) wynikające z działalności terrorystycznej,
- e) związane z dziesięcioma obszarami technologii krytycznych i produktami podwójnego zastosowania,
- f) dotyczące dostępności surowców krytycznych oraz badań naukowych w tej dziedzinie.

3.3. Komitet ma świadomość, że ocena ryzyka w dziedzinie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji musi zawsze odbywać się indywidualnie, z zachowaniem pełnej autonomii instytucji szkolnictwa wyższego oraz organizacji publicznych i prywatnych, które prowadzą działalność badawczo-innowacyjną. Jego zdaniem w przypadku indywidualnej oceny oprócz zagrożeń związanych ze współpracą międzynarodową w dziedzinie badań naukowych i innowacji należy również odpowiednio przeanalizować zagrożenia wynikające z braku współpracy.

3.4. EKES uważa, że do kompetencji **Europejskiego Centrum Eksperymentalnego w dziedzinie Bezpieczeństwa Badań Naukowych** powinno należeć jak najszybsze opracowanie **wytycznych dotyczących międzynarodowej współpracy w dziedzinie badań naukowych i innowacji**. Centrum powinno również:

- a) organizować regularne spotkania koordynacyjne z pozostałymi 27 krajowymi ośrodkami wsparcia na rzecz bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji w celu zapewnienia jednolitej i skoordynowanej na szczeblu UE strategii działania w zakresie ograniczania ryzyka,
- b) opracowywać i aktualizować, na własnej stronie internetowej, **bazę danych** wspierającą działania w zakresie należytej staranności prowadzone przez placówki badawczo-innowacyjne państw członkowskich, **w podziale na sektory i kraje o krytycznym znaczeniu/problematyczne lub niepodzielające poglądów** ⁽³⁾, z którymi współpraca w dziedzinie badań naukowych i innowacji może nastroczać problemów związanych z ich bezpieczeństwem (taką jak np. *TIM Dual Use* ⁽⁴⁾, *Chinese Defence Universities Tracker* *ASPI* ⁽⁵⁾, *Iran Watch* ⁽⁶⁾, wykazy zawarte w indeksie wolności akademickiej na świecie ⁽⁷⁾ oraz w opracowanym przez *World Justice Project* wskaźniku praworządności ⁽⁸⁾ itp.),
- c) pełnić **funkcję platformy gromadzącej i udostępniającej dokumentację dotyczącą należytej staranności i oceny ryzyka**, tak aby wszystkie europejskie podmioty działające w obszarze badań naukowych i innowacji mogły korzystać z wiedzy zawartej w tej dokumentacji,
- d) **zgłaszać i udostępniać informacje o niepokojących sytuacjach** w przypadkach, w których doszło do naruszenia bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji w państwach członkowskich,
- e) w odniesieniu do każdej instytucji szkolnictwa wyższego oraz publicznych i prywatnych organizacji prowadzących działalność w zakresie badań naukowych i innowacji – **mapować finansowanie otrzymywane od państw spoza UE**,
- f) odgrywać rolę **platformy wiedzy** przez przekazywanie informacji na temat doświadczeń zdobywanych zarówno w państwach członkowskich, jak i w innych krajach (również w dziedzinie cyberbezpieczeństwa) oraz uwypuklanie najlepszych praktyk, które należy rozważyć ⁽⁹⁾,
- g) organizować **szkolenia i kursy doszkalające** w dziedzinie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji dla poszczególnych podmiotów,
- h) dbać o to, aby podmioty działające w obszarze badań naukowych i innowacji regularnie uczestniczyły w kuźniach myśli, okrągłych stołach, seminariach itp. w celu zapewnienia wymiany pomysłów i praktyk w zakresie usprawniania badań naukowych i innowacji w UE.

3.5. EKES uważa, że zakres bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji powinien obejmować nie tylko cztery obszary technologii krytycznych dla bezpieczeństwa gospodarczego UE, ale również pozostałych sześć obszarów wymienionych w załączniku do zalecenia Komisji ⁽¹⁰⁾: zaawansowana łączność i nawigacja oraz zaawansowane **technologie cyfrowe, zaawansowane technologie detekcji, technologie kosmiczne i napędowe, technologie energetyczne, robotyka i systemy autonomiczne oraz zaawansowane materiały, technologie produkcji i recyklingu**.

3.6. Komitet jest zdania, że współpraca międzynarodowa w dziedzinie badań naukowych i innowacji powinna opierać się na sprawiedliwej mobilności pracowników oraz na pełnej zgodności z Europejskim kodeksem postępowania w zakresie rzetelności badawczej ⁽¹¹⁾ i deklaracją z Bonn o wolności badań naukowych ⁽¹²⁾ i zapewniać przy tym utrzymanie i dalsze podniesienie wysokich **standardów badań naukowych i innowacji w Unii Europejskiej**.

⁽³⁾ Kraje, które naruszają uznane na szczeblu międzynarodowym normy i zasady takie jak: Powszechna deklaracja praw człowieka, praworządność, wolność akademicka oraz niezależność osób i organizacji od ingerencji państwa.

⁽⁴⁾ https://knowledge4policy.ec.europa.eu/text-mining/tim-dual-use_en.

⁽⁵⁾ <https://unitracker.aspi.org.au>.

⁽⁶⁾ <https://www.iranwatch.org>.

⁽⁷⁾ <https://doi.org/10.25593/open-fau-405>.

⁽⁸⁾ *World Justice Project (WJP), Rule of Law Index® 2023 report*.

⁽⁹⁾ Np. Marwaha, S., Timlin, J., Dickson, L., Kagiri-Kalanzi, E., Johnson, J., *Complex Collaborations. Efficiency, Equity, Quality and Security in International Research*, sprawozdanie końcowe ARMA, marzec 2024 r.

⁽¹⁰⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2023/2113 z dnia 3 października 2023 r. w sprawie obszarów technologii krytycznych dla bezpieczeństwa gospodarczego UE, na potrzeby pogłębionej oceny ryzyka z udziałem państw członkowskich (Dz.U. L, 2023/2113, 11.10.2023).

⁽¹¹⁾ Zrzeszenie Europejskich Akademii Nauk, *Europejski kodeks postępowania w zakresie rzetelności badawczej*, wydanie zmienione, Berlin, 2023.

⁽¹²⁾ Deklaracja z Bonn o wolności badań naukowych, przyjęta w Bonn 20 października 2020 r. podczas konferencji ministerialnej w sprawie europejskiej przestrzeni badawczej.

3.7. EKES zgadza się, że międzynarodowa współpraca studentów i profesorów spoza UE ma zasadnicze znaczenie dla poszerzenia europejskiej wiedzy w zakresie badań naukowych i innowacji. Co się tyczy odpowiedzialnego umiędzynarodawiania badań naukowych i innowacji, wszelka ocena ryzyka współpracy międzynarodowej (studentów, badaczy i profesorów) musi być zatem w głównej mierze zadaniem instytucji szkolnictwa wyższego oraz publicznych i prywatnych organizacji działających w obszarze badań naukowych i innowacji, które muszą unikać wszelkich form arbitralnej dyskryminacji ze względu na płeć, pochodzenie etniczne, pochodzenie religijne, przekonania polityczne, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną, warunki osobiste i społeczne.

3.8. EKES uważa, że w stosunkach z innymi krajami spoza UE należy zagwarantować bezpieczeństwo badań naukowych i innowacji przez przestrzeganie zasad wzajemności i przejrzystości, przy zapewnieniu normalnych równych warunków działania wszystkim podmiotom działającym w obszarze badań naukowych i innowacji oraz krajom zainteresowanym współpracą międzynarodową.

3.9. Komitet jest zdania, że autonomia badań naukowych i związane z nią kontakty z innymi organami (takimi jak ministerstwa, krajowe agencje bezpieczeństwa, organy wojskowe itp.) wymagają **jasnego określenia zakresu odpowiedzialności i kompetencji w łańcuchu dowodzenia i kontroli**, lecz muszą się również opierać na „**zasadzie autonomii i wolności badań naukowych**” oraz na „wolności w odpowiedzialności” dzięki skutecznej, efektywnej i przejrzystej samorządności podmiotów w tym sektorze.

3.10. EKES uważa, że należy dokładnie ocenić zagrożenia związane z umiędzynarodawianiem badań naukowych i innowacji w krajach spoza UE, w przypadku których badania cywilne nie są prowadzone oddzielnie od badań wojskowych.

3.11. Zdaniem EKES-u działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji należy postrzegać jako interwencję zorganizowaną, a nie tymczasową interwencję nadzwyczajną.

3.12. Komitet uważa, że zwiększenie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji musi odbywać się poprzez ścisłą koordynację monitorowania i analizy bezpośrednich inwestycji zagranicznych. Zwiększenie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji doprowadzi do odpowiedniego wzmocnienia cyberbezpieczeństwa. Również w tym przypadku współpraca, którą należy podjąć w ramach wielopoziomowego zarządzania, umożliwi zapewnienie odpowiednich poziomów bezpieczeństwa, aby wzmocnić struktury informatyczne poszczególnych podmiotów działających w obszarze badań naukowych i innowacji (z wykorzystaniem metod, które będą zdaniem poszczególnych podmiotów bardziej adekwatne: sprzętu z certyfikatem cyberbezpieczeństwa, zasady zerowego zaufania oraz ochrony w głębi).

3.13. EKES uważa ponadto, że w dziedzinie bezpieczeństwa badań naukowych i innowacji należy również przewidzieć przedsięwzięcie środków ochronnych dla przedsiębiorstw prywatnych działających w dziesięciu sektorach technologii krytycznych i w sektorze produktów podwójnego zastosowania. W tym kontekście konieczne będą: i) *ochrona własności intelektualnej innowacji mogących gwarantować bezpieczeństwo narodowe, finansowanych z inwestycji w badania naukowe i innowacje*; ii) *objęcie przedsiębiorstw podlegających połączeniom i przejęciom w dziesięciu sektorach krytycznych i w sektorze produkcji podwójnego zastosowania monitorowaniem bezpośrednich inwestycji zagranicznych*.

Bruksela, dnia 10 lipca 2024 r

Oliver RÖPKE
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego